

## บทที่ ๑

### บทนำ

#### ๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาคนเป็นการวางรากฐานของการพัฒนาทุกอย่าง เนื่องจากคนเปรียบเสมือนกุญแจไปสู่การกระทำของทุกสิ่งทุกอย่างให้ประสบความสำเร็จได้ ถ้ามองความสำเร็จหรือนำพาประเทศให้ก้าวไปสู่ความเจริญก้าวหน้าของประเทศในชีกโลกตะวันตก เช่น สหรัฐอเมริกา อังกฤษ ฝรั่งเศส เป็นต้น จะเห็นได้ว่าประเทศเหล่านี้ ล้วนแต่มีประชากรที่มีคุณภาพ โดยเฉพาะในเรื่องการศึกษาได้รับการยอมรับว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นบุคลากรที่มีคุณค่าที่จะดำเนินการให้สังคมและประเทศชาติเจริญก้าวหน้าได้อย่างมีคุณภาพ ดังนั้น การศึกษาของประเทศรวมทั้งของไทยจึงต้องได้รับการจัดการให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานของสังคมและสาธารณยอมรับ การจัดการศึกษาของไทยมีทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย และมีการจัดการเป็นระดับต่างๆ คือ ระดับก่อน ประถมศึกษา และประถมศึกษา ระดับอุดมศึกษา ในที่ระดับโดยทั่วไปจะมีหน่วยปฏิบัติการตั้งแต่สถานศึกษา กลุ่มสถานศึกษา เขตการศึกษา และมีกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้กำกับดูแลสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งระดับประถมและมัธยมศึกษาจะอยู่ภายใต้การบริหารจัดการของเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งจะดำเนินการบริหารองค์ประกอบสำคัญของการศึกษา ซึ่งได้แก่โรงเรียน ผู้เรียน หลักสูตร และกระบวนการเรียนการสอน โดยมุ่งหวังว่าผลของการปฏิบัติการจะทำให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาความรู้ทางวิชาการและความสามารถในการใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่อย่างไรก็ตามโรงเรียนยังเป็นหน่วยปฏิบัติการเรียนการสอนมีความสำคัญอย่างมากในอันจะส่งผลให้ผู้เรียนในขั้นพื้นฐานที่สำคัญทั้งด้านความรู้ ความคิด ความประพฤติ ทศนคติค่านิยม และคุณธรรมพร้อมที่จะเป็นบุคลากรที่มีคุณค่าของสังคมและประเทศชาติต่อไป<sup>๑</sup>

กระทรวงศึกษาธิการ<sup>๒</sup> รายงานผลการสำรวจข้อมูลในช่วง ๕ ปีที่ผ่านมา พบว่าสังคมไทยในอนาคตมีแนวโน้มที่อาจไปสู่สังคมที่ล่มสลาย เนื่องจากปัจจุบันมีปัญหาที่เกิดขึ้นกับเด็ก

---

<sup>๑</sup>Office of the Education Council, Education in Thailand 2007, (Bangkok: Amarin Printing and Publishing, 2008) 7-14.

<sup>๒</sup>กระทรวงศึกษาธิการ , เอกสารการรายงานแผนงานส่งเสริม คุณธรรมและ จริยธรรมเด็กและเยาวชนไทย, (เอกสารอัดสำเนา), (กรุงเทพมหานคร : พิมพ์ดีการพิมพ์ จำกัด, ๒๕๔๕), หน้า ๑.

และเยาวชนไทยในชั้นที่ต้องเร่งแก้ไขและกระทบกับเด็กจำนวนมาก โดยจำแนกปัญหาเด็กและเยาวชนไทยเป็น ๒ กลุ่ม ได้แก่ ปัญหาที่เกิดมาจากการยากจนและด้อยโอกาสทั้งที่มีมาแต่กำเนิดหรือผลสืบเนื่องมาจากครอบครัวหรือถูกกระทำจากบุคคลหรือสังคม และปัญหาที่เกิดจากพฤติกรรมเบี่ยงเบน เช่น การมีเพศสัมพันธ์ ดัดเหล้า บุหรี่ ยาเสพติด ทะเลาะวิวาท ฆ่าตัวตาย เล่นการพนันเที่ยวเตร่สถานบันเทิง ดัดเกม อินเทอร์เน็ต เข้าถึงสื่อลามกอนาจารหรือสื่อที่แสดงความรู้สึกรุนแรงและขบถเร็ว เป็นต้น

จากสภาพของปัญหาที่กล่าวมาเกิดจากการขาด คุณธรรมและ จริยธรรม ซึ่งไม่มีใครปฏิเสธว่าคุณธรรมและ จริยธรรม คือสิ่งที่ทำให้เกิดภูมิคุ้มกันในตัวของคนทุกคนเป็นวัคซีนที่จะเพิ่มความเข้มแข็งให้กับคนโดยที่จะสร้างคนให้มีคุณภาพ การสอน คุณธรรมและ จริยธรรม เป็นสิ่งที่ถูกละเลยมานาน โรงเรียนจึงเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้เด็กเรียนนำเงื่อนไขด้าน คุณธรรมและ จริยธรรมไปปฏิบัติซึ่งแนวทางในการส่งเสริม คุณธรรมและ จริยธรรมให้แก่เด็กเรียน เป็นสิ่งที่ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครองนักเรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต้องร่วมมือร่วมใจช่วยกันดำเนินการพัฒนาทั้งระบบในโรงเรียนต้องอาศัยเทคนิคและวิธีการจัดการเรียนการสอนที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ กระตือรือร้นในกิจกรรมการดำเนินงานทุกขั้นตอนซึ่ง เพ็ชรี ฐิตะวิเชตร<sup>๓</sup> ได้กล่าวถึงการสร้างคุณธรรมและจริยธรรมในสถานศึกษาต่างๆจะประสบความสำเร็จในการสร้างคนให้มีความรู้คู่คุณธรรมจะต้องอาศัยความจริงจังในการประพฤติปฏิบัติ การร่วมมือร่วมแรงร่วมใจกันทุกฝ่ายในสถานศึกษา สถาบันครอบครัว สื่อ องค์กรต่างๆและสังคมโดยส่วนรวมในการพัฒนาคุณภาพของนักเรียนสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษากาญจนบุรีเขต ๑ ได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอน โดยมุ่งเน้นผลิตนักเรียนให้เป็นคนดี มีความรู้ ตามคำขวัญของโรงเรียนที่ว่าจิตที่อบรมดีแล้วย่อมนำสุขมาให้ และเมื่อเรียนจบจากโรงเรียนไปก็ต้องการให้นักเรียนเป็นคนดีช่วยเหลือสังคม สมดังปรัชญาของโรงเรียนที่ว่าความรู้ดี มีคุณธรรม เอื้อประโยชน์สังคม

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจและได้ศึกษาในเรื่อง ความคิดเห็นของบุคลากรในโรงเรียนที่มีต่อ การส่งเสริม คุณธรรมและ จริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๓ ของโรงเรียนเทพมงคลรังษี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต ๑ จนได้ผลระดับการปฏิบัติที่เป็นเลิศ

---

<sup>๓</sup>เพ็ชรี ฐิตะวิเชตร, เอกสารรวบรวมบทความทางวิชาการ บทความพิเศษและบทความงานวิจัยของอาจารย์ ดร .เพ็ชรี ฐิตะวิเชตร , สาขาวิชาบริหารธุรกิจ ภาควิชาอาชีวศึกษา , (คณะศึกษาศาสตร์ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๓), หน้า ๑๕.

## ๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑.๒.๑ เพื่อความคิดเห็นของบุคลากรในโรงเรียนที่มีต่อการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม ของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๓ ของโรงเรียนเทพมงคลรังษี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กาญจนบุรีเขต ๑

๑.๒.๒ เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรในโรงเรียนที่มีต่อ การส่งเสริมคุณธรรมและ จริยธรรม ของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๓ ของโรงเรียนเทพมงคลรังษี สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษากาญจนบุรีเขต ๑

## ๑.๓ ขอบเขตการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาไว้ดังนี้

### ๑.๓.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษานี้มุ่งศึกษา ความคิดเห็นของบุคลากรในโรงเรียนที่มีต่อ การส่งเสริมคุณธรรมและ จริยธรรม ของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๓ ของโรงเรียนเทพมงคลรังษี สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษากาญจนบุรีเขต ๑ มี ๕ ด้านคือ

๑. ด้านการกำหนดเป้าหมายและนโยบายของการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม
๒. ด้านการจัดตั้งองค์กรและการพัฒนาบุคลากร ในการส่งเสริม คุณธรรมและ จริยธรรม
๓. ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน
๔. ด้านการจัดองค์กรนักเรียน
๕. ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมและ จริยธรรมในโรงเรียน

### ๑.๓.๒ ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้คือผู้บริหารครู และนักเรียน ในการส่งเสริม คุณธรรมและ จริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๓ ของโรงเรียนเทพมงคลรังษี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กาญจนบุรีเขต ๑ ได้แก่

| ข้อมูล                    | ประชากร | กลุ่มตัวอย่าง |
|---------------------------|---------|---------------|
| ๑. ผู้บริหารและครู        | ๓๐      | ๓๐            |
| ๒. นักเรียนชั้น ม. ๑-ม. ๓ | ๑,๔๐๐   | ๓๐๒           |
| รวม                       | ๑๔๓๐    | ๓๓๒           |

### ๑.๓.๓ ขอบเขตด้านสถานที่

สถานที่ที่ใช้วิจัยครั้งนี้คือโรงเรียนเทพมงคลรังษี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กาญจนบุรี เขต ๑

### ๑.๓.๔ ขอบเขตด้านระยะเวลา

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระยะเวลาในการศึกษาในการศึกษาค้นคว้าและวิจัย โดยเริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ - เดือนมกราคม ๒๕๕๔

## ๑.๔ ปัญหาที่ต้องการทราบ

๑.๔.๑ ความคิดเห็นของบุคลากรในโรงเรียนที่มีต่อการส่งเสริม คุณธรรมและ จริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๓ ของโรงเรียนเทพมงคลรังษี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กาญจนบุรีเขต ๑ เป็นอย่างไร

๑.๔.๒. เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรในโรงเรียนที่มีต่อการส่งเสริม คุณธรรม และจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๓ ของโรงเรียนเทพมงคลรังษี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กาญจนบุรีเขต ๑ เป็นอย่างไร

## ๑.๕ สมมติฐานการวิจัย

๑.๕.๑ เพศ อายุระดับการศึกษา ตำแหน่งปัจจุบัน ระยะเวลาทำงานที่แตกต่างกันของ ผู้บริหารและครูผู้สอนมีผลต่อ ความคิดเห็นของบุคลากรในโรงเรียนที่มีต่อการส่งเสริม คุณธรรม และจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๓ ของโรงเรียนเทพมงคลรังษี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กาญจนบุรีเขต ๑ ที่แตกต่างกัน

๑.๕.๒ อายุด้านระดับการศึกษาที่ แตกต่างกันของนักเรียนมีผลต่อ ความคิดเห็นของ บุคลากรในโรงเรียนที่มีต่อการส่งเสริม คุณธรรมและ จริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๓ ของ โรงเรียนเทพมงคลรังษี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรีเขต ๑ ที่แตกต่างกัน

## ๑.๖ คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

ผู้บริหาร หมายถึง ผู้บริหารในโรงเรียนเทพมงคลรังษี ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ และผู้รักษาการในตำแหน่ง

ครู หมายถึง ผู้มีพระคุณ เป็นปุชนิยบุคคล เป็นผู้ประสิทธิ์ประสาทความรู้สร้างความเป็นคน และอบรมสั่งสอนศิษย์ให้เป็นคนดีมีคุณธรรมในสังคม

นักเรียน หมายถึง นักเรียนช่วงชั้นที่ ๓ ของโรงเรียนเทพมงคลรังษี

**คุณธรรมและ จริยธรรม** หมายถึง แนวทางประพฤติปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุสภาพชีวิตที่มีคุณค่าคุณธรรมที่แสดงออกทางกาย ในลักษณะที่งดงาม อันเป็นที่พึงประสงค์ของสังคมและมีพฤติกรรมที่เข้ากับกฎเกณฑ์มาตรฐานที่ปฏิบัติ มี ๕ ด้านคือ

**๑. ด้านการกำหนดเป้าหมายและนโยบายของการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม**

หมายถึง การส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทุกรูปแบบ การส่งเสริมให้มีการเรียนการสอน ส่งเสริมให้มีการพัฒนาแหล่งความรู้ มุ่งเน้นการจัดห้องสมุดสำหรับครู อาจารย์ และนักเรียน ส่งเสริมและปลูกฝังให้นักเรียนเป็นผู้มีวินัยดี โดยเน้นการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม

**๒. ด้านการจัดตั้งองค์กรและการพัฒนาบุคลากร ในการส่งเสริมคุณธรรมและ**

**จริยธรรม** หมายถึง โครงสร้าง และระบบการบริหารที่มีความคล่องตัวสูงละปรับเปลี่ยนได้เหมาะสมตามส ถานการณ์ โรงเรียนมีการจัดการข้อมูลข่าวสารเสนออย่างเป็นระบบ ครอบคลุม และทันต่อการใช้งาน โรงเรียนมีการพัฒนาบุคลากรอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง

**๓. ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน** หมายถึง การร่วมมือกันระหว่างบ้าน องค์กรทางศาสนา สถาบันทางวิชาการ แล ะองค์กรภาครัฐ และเอกชน เพื่อพัฒนาวิถีการเรียนในชุมชน โรงเรียนเป็นแหล่งวิทยาการในการแสวงหาความรู้และบริการชุมชน โรงเรียนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

**๔. ด้านการจัดองค์กรนักเรียน** หมายถึง การจัดโครงสร้างระบบการบริหารงาน และพัฒนาองค์กรอย่างเป็นระบบในโรงเรียน มีการจัดองค์กรนักเรียน ให้ความช่วยเหลือกันและกัน ในโรงเรียน และครู อาจารย์ เพื่อเป็นระบบการทำงานในโรงเรียนให้เร็วขึ้น

**๕. ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมและ จริยธรรมในโรงเรียน** หมายถึง การสอนทุกรูปแบบ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยเน้น การพัฒนาการผลิตสื่อการเรียนการสอน และการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่มาใช้

**การปลูกฝัง คุณธรรมและ จริยธรรมของโรงเรียนเทพมงคลรังษี** หมายถึง การดำเนินงานตั้งแต่ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน ที่มีกระบวนการส่งเสริม คุณธรรมและจริยธรรมโดยโรงเรียนตั้งแต่การกำ หนดเป้าหมายและนโยบาย การจัดตั้งองค์กรและการพัฒนาบุคคล การสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน การจัดองค์กรนักเรียน การจัดกิจกรรมส่งเสริม คุณธรรมและ จริยธรรมในโรงเรียนและกิจกรรมประเมินผลการส่งเสริม คุณธรรมและจริยธรรม โดยมีเนื้อหาให้นักเรียนมีความประพฤติ เพื่อให้เกิดความดี และความถูกต้องทั้งต่อตนเองและต่อสังคม ซึ่งพฤติกรรม และการประพฤติปฏิบัติ นั้น สอดคล้องกับหลักศีลธรรม และค่านิยมที่ดีงาม โดยมีเป้าหมายในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

## ๑.๗ ประโยชน์ที่ได้รับ

๑.๗.๑ ทำให้ทราบความคิดเห็นของบุคลากรในโรงเรียนที่มีต่อการส่งเสริมคุณธรรม และจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๓ ของโรงเรียนเทพมงคลรังษี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กาญจนบุรีเขต ๑

๑.๗.๒ ทำให้ทราบ การเปรียบเทียบ ความคิดเห็นของบุคลากรในโรงเรียนที่มีต่อ การส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๓ ของโรงเรียนเทพมงคลรังษี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กาญจนบุรีเขต ๑